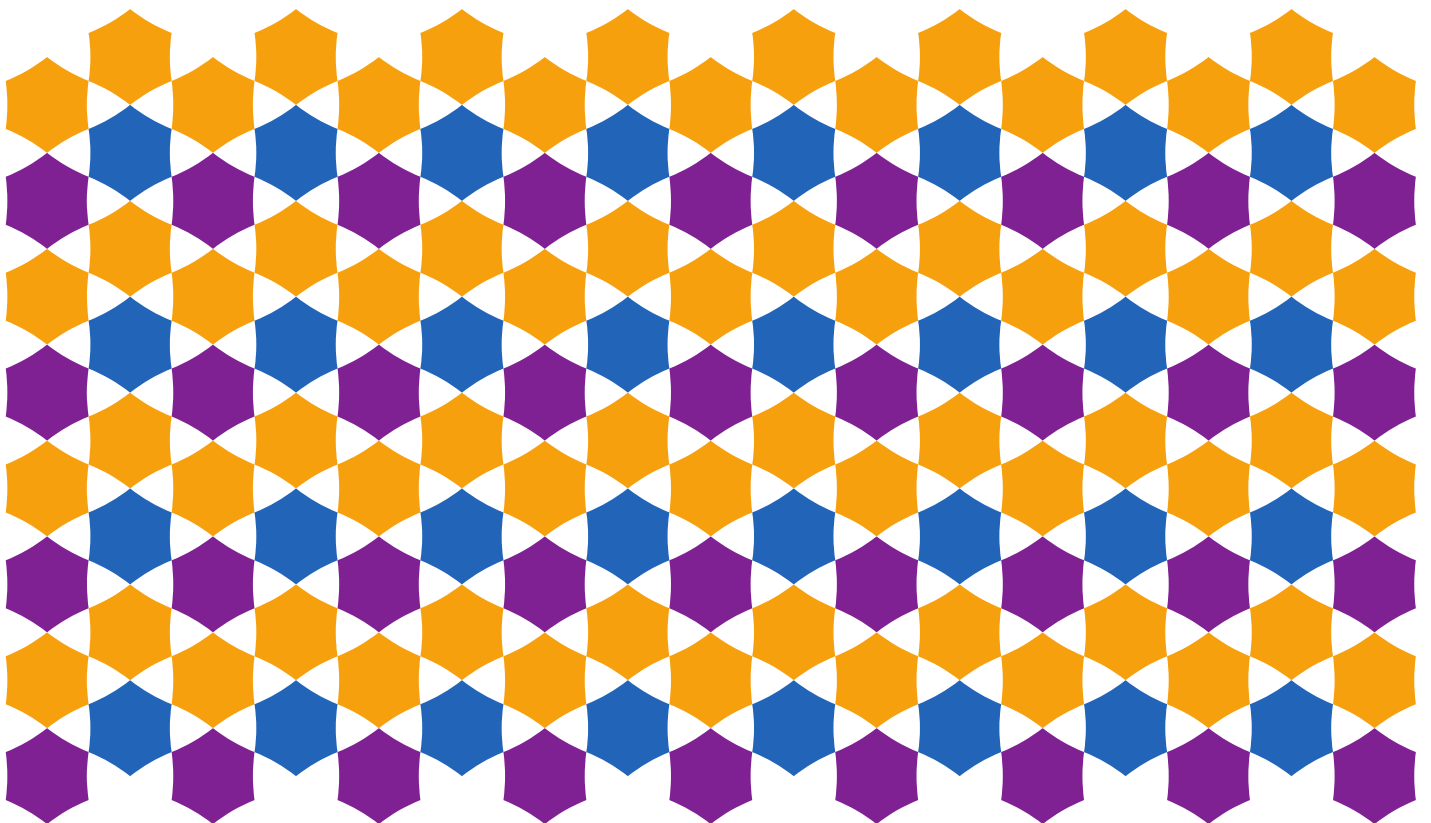

Tillsynsbesöket vid Stockholms konstnärliga högskola 2016

Rapport 2016:13

Tillsynsbesöket vid Stockholms konstnärliga högskola 2016

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2016

Författare: Anna Sandström

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning.....	6
Kursvärderingar.....	7
Universitetskanslersämbetets fråga	7
Högskolans svar	7
Universitetskanslersämbetets bedömning	9
Information om och dokumentation av bisysslor	11
Universitetskanslersämbetets frågor.....	11
Högskolans svar	11
Universitetskanslersämbetets bedömning	12
Språket i utbildnings- och kursplaner samt examinationsformer i kursplaner	13
Universitetskanslersämbetets fråga	13
Högskolans svar	13
Universitetskanslersämbetets bedömning	13
Hantering av överklaganden.....	15
Universitetskanslersämbetets fråga	15
Högskolans svar	15
Universitetskanslersämbetets bedömning	15
Studentrepresentation	18
Universitetskanslersämbetets frågor.....	18
Högskolans svar	18
Universitetskanslersämbetets bedömning	19
Uppdragsutbildning	21
Universitetskanslersämbetets frågor.....	21
Högskolans svar	21
Universitetskanslersämbetets bedömning	21
Bestämmelser	23
Genomförande	28

Förord

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har enligt sin instruktion tillsyn över universitet och högskolor. Som ett led i denna uppgift genomför ämbetet tillsynsbesök vid lärosätena. Huvudsyftet med besöken är att på plats granska hur lärosätena följer de bestämmelser som gäller för deras verksamhet. Granskningen sker bland annat genom att medarbetare på juridiska avdelningen tar stickprov på olika handlingar.

Studenternas rättssäkerhet är ett prioriterat område för ämbetets tillsyn. Den huvudsakliga granskningen vid tillsynsbesöken gäller därför frågor på detta område. I samband med tillsynsbesöken måste lärosätena gå igenom sina regler, riktlinjer och rutiner. Det är ämbetets förhoppning att detta, tillsammans med de påpekanden som ämbetet gör med anledning av granskningen, leder till ökad rättssäkerhet för studenterna.

UKÄ genomförde ett tillsynsbesök vid Stockholms konstnärliga högskola (SKH) den 24 maj 2016. Tillförordnad myndighetschef har den 20 september 2016 fastställt denna rapport över besöket.

Rapporten är indelad i avsnitt utifrån de frågor som ämbetet har granskat. Därefter finns aktuella bestämmelser samlade. Slutligen ges en beskrivning av hur besöket har genomförts.

UKÄ:s rapporter från tillsynsbesöken publiceras på ämbetets webbplats, www.uka.se.

Sammanfattning

UKÄ konstaterar att det förekommer vid SKH att det inte görs kursvärderingar efter varje kurs, att det inte görs sammanställningar av genomförda kursvärderingar, att återkoppling inte sker samt att sammanställningarna inte finns tillgängliga på ett enkelt sätt för studenterna. UKÄ ser positivt på att SKH har inlett ett utvecklingsarbete och UKÄ förutsätter att SKH säkerställer att kursvärderingarna görs enligt de krav som uppställs i högskoleförordningen.

SKH har information om anställdas bisysslor som är vägledande, det framgår bland annat vilka bisysslor som normalt är tillåtna och sådana som inte är det. Alla lärare, även de lärare som inte har någon bisyssla, ska varje år redogöra för detta. Därmed har högskolan ett system som gör det möjligt att kontrollera att lärarna verkligen informerar om sina eventuella bisysslor. UKÄ har inget att anmärka på hur SKH dokumenterar lärarnas bisysslor.

Samtliga granskade kurs- och utbildningsplaner är på svenska. I åtta av de granskade kursplanerna angavs att examinationsformerna vid omprov bestäms av examinatorn eller i samråd med examinatorn. UKÄ anser att högskoleförordningens krav på att formerna för att bedöma studenternas prestationer ska anges i kursplaner även omfattar omprov. Om ett omprov examineras på ett sätt som avviker från den ursprungliga examinationsformen ska detta anges i kursplanen. UKÄ utgår från att SKH säkerställer detta.

UKÄ konstaterar att flera formuleringar i mallarna för överklagandehänvisningar bör ses över. Vidare ser UKÄ allvarligt på att fem överklagade ärenden överlämnats till ÖNH först 16 månader efter att överklagandena inkom till SKH. UKÄ kommer att följa upp dessa ärenden.

UKÄ ser positivt på att högskolan har dokumenterat i vilka organ det ska ingå studentrepresentanter vid DOCH.

UKÄ förutsätter att SKH snarast fastställer riktlinjer om uppdragsutbildning i enlighet med UHR:s föreskrifter om uppdragsutbildning.

Kursvärderingar

UKÄ konstaterar att det förekommer vid SKH att det inte görs kursvärderingar efter varje kurs, att det inte görs sammanställningar av genomförda kursvärderingar, att återkoppling inte sker samt att sammanställningarna inte finns tillgängliga på ett enkelt sätt för studenterna. UKÄ ser dock positivt på att SKH har inlett ett utvecklingsarbete och UKÄ förutsätter att SKH säkerställer att kursvärderingarna görs enligt de krav som uppställs i högskoleförordningen.

Universitetskanslersämbetets fråga

UKÄ har ställt följande fråga till SKH om kursvärderingar:

- Vilka åtgärder vidtar högskolan för att säkerställa att bestämmelsen om kursvärderingar följs i högskolans verksamhet (jfr 1 kap. 14 § högskoleförordningen)?

Högskolans svar

SKH har svarat bland annat följande.

Arbetet med kursvärderingar vid SKH hanteras vid respektive lokal högskola. Inom ramen för utvecklandet av ett sammanhållet kvalitetssäkringssystem för SKH pågår en process att stärka och samordna kursvärderingarnas funktion. Under vårterminen 2016 har högskoleövergripande utbildningsutvärderingar genomförts. I och med att en gemensam utbildnings- och forskningsnämnd etableras den 1 juli 2016 stärks också förutsättningarna för övergripande kvalitetssäkringsprocesser.

Vid SKH förekommer både muntliga och skriftliga kursvärderingar. Högskolans små utbildningsmiljöer (mellan tre och strax över tjugo studenter per grupp) och täta lärarkontakter innebär att studenterna kan ha en löpande dialog om utbildningarnas innehåll och inriktning. Små miljöer kan emellertid försvåra för studenter som vill lyfta fram kritik, varför de skriftliga kursvärderingarna spelar en viktig roll. Studentrepresentanterna på institutionsnivå har goda möjligheter att lyfta frågor om utbildningens kvalitet.

Sedan hösten 2011 har Stockholms dramatiska högskola (StDH) använt utvärderingssystemet Netigate vid kursvärderingar. Operahögskolan (OHS) använder idag Netigate för att hantera kursvärderingar, men studenterna fyller i uppgifterna på papper. Dans- och cirkushögskolan (DOCH) har använt i Netigate sedan hösten 2014. I kursvärderingarna ställs frågor med fasta svarsalternativ och frågor som kan besvaras med fritext. Om det behövs skickas kursvärderingar ut på engelska. Resultaten av de utskickade undersökningarna finns i Netigate och sammanställningarna arkiveras.

Studenterna har inte någon möjlighet att själva logga in i Netigate för att ta del av resultaten. De studenter som vill ta del av sammanställningarna måste kontakta en handläggare som har behörighet att logga in. Det finns funderingar på att resultaten från kursvärderingar ska finnas tillgängliga i vanliga pärmar. När det gäller

återkopplingen av resultaten av kursvärderingarna är det upp till respektive lärare att genomföra detta. Hur detta fungerar varierar från lärare till lärare.

Dans- och cirkushögskolan

Kursvärderingarna bygger på frågeställningar som en institution eller en lärare vill lyfta. Svaren på studenternas kursvärderingar sammanställs genom Netigate och skickas direkt till berörda lärare. Svarsfrekvensen är låg, vilket försvårar möjligheten att dra några generella slutsatser. Lärarna har ombetts att avsätta lektionstid för att studenterna ska svara på kursvärderingarna med förhoppningen om att detta ska öka svarsfrekvensen. I slutet av varje program genomför handläggare muntliga ”exit-intervjuer” med de studenter som ska sluta på programmet för att samla in synpunkter på programmet som helhet. Återkoppling av kursvärderingarna till studenterna hanteras av respektive lärare.

Operahögskolan

Efter varje kurs har lärarna muntliga utvärderingar med studenterna där studenterna får tala fritt om kursens innehåll och kvalitet. Studenterna är inte anonyma, men läraren får en god bild över hur kursen upplevs. Eftersom antalet studenter överlag är mycket lågt, upplever man att det inte går att uppnå anonymitet ens med avidentifierade svar. Varje år skickas en skriftlig värdering ut och studenterna får möjlighet att ge återkoppling på programmet eller utbildningen som helhet, dvs. för alla kurser som har getts under året. Orsaken till detta är att det har varit svårt att få studenterna att svara på enstaka elektroniska kursvärderingar

Stockholms dramatiska högskola

Kursutvärderingar skickas ut till studenterna efter att kurserna har avslutats enligt ett schema. Svarsfrekvensen är generellt låg. Eftersom ett stort antal utbildningar endast har fyra till sex studenter kan den faktiska anonymiteten ifrågasättas vilket också kan påverka viljan att besvara kursvärderingarna. Vid en institution förekommer muntliga ”exit-intervjuer” i slutet av den sista terminen av kandidatprogrammen. Resultaten av kursvärderingarna skickas till lärare och utbildningsadministratörer vid de tre institutionerna. Det förekommer även att lärare gör egna muntliga kursvärderingar efter avslutade kurser, men några gemensamma rutiner för detta finns inte för närvarande.

Vid tillsynsbesöket

Vid UKÄ:s besök på institutionen för cirkus framkom bl.a. följande. Det förekommer både skriftliga och muntliga kursvärderingar. Kursvärderingarna genomförs oftast i slutet av varje termin eftersom de flesta kurserna avslutas då. Vissa kurser avslutas tidigare och då kan man göra en kursvärdering tidigare. Detta förutsätter att respektive lärare kontaktar administrationen och informerar att en kursvärdering ska genomföras. Om lärarna inte kontaktar administrationen utförs inte någon skriftlig kursvärdering men i stället genomför läraren en muntlig kursvärdering. Sammanställningen av resultaten från kursvärderingarna finns i Netigate. Det har emellertid visat sig att studenterna har haft svårt att få del av dem.

Vid besöket på institutionen för film och media framkom bl.a. följande. Det förekommer såväl skriftliga som muntliga kursvärderingar. Det är låg svarsfrekvens på de skriftliga kursvärderingarna. De muntliga kursvärderingarna genomförs av respektive lärare som ett komplement till de skriftliga kursvärderingarna. Det kan vara svårt för studenterna att uttrycka sitt missnöje vid de muntliga kursvärderingarna eftersom studentgrupperna är små. Kursvärderingarna sammanställs men återkopplingen är dålig.

Operahögskolans studentkårs svar

Studentkåren har i sitt svar till UKÄ uppgett bl.a. följande. Det finns goda möjligheter att uttrycka sina synpunkter på genomförda kurser, både genom gemensamma och individuella kursvärderingssamtal. Dock kretsar samtalen ofta kring studenternas insatser och mindre om kursen. Som en följd av detta upplever kåren att det som anges i bestämmelsen 1 kap. 14 § högskoleförordningen om att en högskola ska sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna och att resultaten ska hållas tillgängliga för studenterna inte efterlevs. Det är oklart för kåren om det görs aktiva insatser för att detta ska ske.

Studentkårernas synpunkter vid tillsynsbesöket

Vid tillsynsbesöket på SKH träffade UKÄ företrädare för samtliga studentkårer på högskolan som uppgav bl.a. följande. Hur kursvärderingarna genomförs varierar mellan de lokala högskolorna och även mellan de olika utbildningarna. Vid StDH skickas det ut kursvärderingar efter varje kurs. Vid OHS har man endast muntliga kursvärderingar och det är oklart om det görs några anteckningar vid dessa tillfällen och om det sker någon återkoppling till studenterna. Vid DOCH gör institutionerna på olika sätt. Det finns många gästlärare vid DOCH och de är inte alltid är medvetna om varför kursvärderingar ska genomföras. Detta kan få till följd att det blir studenterna som utvärderas i stället för kursen.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Förarbetsuttalanden

Regeringen anger följande om kursvärderingar i propositionen *Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan* (prop. 1999/2000:28 s. 31):

Regeringen anser att kursvärderingar är en utgångspunkt för studenters och lärares delaktighet i och inflytande på kvalitetsarbetet. De bör vara obligatoriska inom högskolan. Utvärdering på kursnivå är ett nödvändigt inslag i uppbyggnaden av ett systematiskt kvalitetsarbete. Kursvärderingar kan genomföras på olika sätt. Studenterna ska alltid ges tillfälle att framföra sina erfarenheter och synpunkter.

Studenternas ansvar att medverka i kursvärderingen måste förenas med en rättighet att få information om resultaten och att få delta i diskussion om förbättringar. Alla studenter ska ha rätt att dra fördelar av kursvärderingen för sina studier och sin utveckling.

Det är viktigt att erfarenheter från kursvärderingarna verkligen tas till vara och vid behov leder till förbättringar. Genom möjligheten att ta del av sammanställningar blir kursvärderingarna ett mer effektivt instrument. Om studenterna ser att kursvärderingarna kommer till användning kommer engagemanget för att delta i dem öka, vilket ytterligare stärker deras funktion.

Tidigare tillsynsbesök

Universitetskanslersämbetets föregångare, Högskoleverket (HSV), har tidigare gjort tillsynsbesök vid Dramatiska institutet, Danshögskolan och Operahögskolan.¹ Vid granskningen av Dramatiska institutet framkom att det huvudsakligen genomfördes terminsvisa kursvärderingar och inte en kursvärdering direkt efter att en kurs avslutats på det sätt som följer av högskoleförordningen. Vid granskningen av Danshögskolan konstaterade HSV bl.a. att sammanställningar av kursvärderingar saknades i de flesta av de granskade fallen. Vid granskningen av Operahögskolan konstaterades att det helt saknades sammanställningar av kursvärderingar.

Granskningen

UKÄ har granskat SKH:s kursvärderingar för 20 slumpmässigt utvalda kurser. Urvalet har gjorts utifrån den lista över samtliga kurser höstterminen 2015 som högskolan har bifogat.

UKÄ:s granskning visar att kursvärderingar och sammanställningar över dessa har gjorts i 12 av de 20 granskade kurserna.

SKH har uppgett att på tre kurser har det inte gått att göra någon sammanställning. På en av dessa kurser hade ingen student svarat på den utskickade kursvärderingen och två kurser pågick vid UKÄ:s granskning. På två andra kurser hade en muntlig utvärdering gjorts, men inte någon egentlig kursvärdering. På tre av de granskade kurserna har det inte gjorts någon kursvärdering alls.

Enligt 1 kap. 14 § högskoleförordningen ska resultaten hållas tillgängliga för studenterna. Vid granskningen har det framkommit att SKH sammanställer genomförda kursvärderingar i systemet Netigate och att endast de handläggare som kan logga in i systemet kan ta del av dessa. Att studenterna måste gå omvägen via en handläggare för att få tillgång till sammanställningarna anser UKÄ inte är i linje med bestämmelsen och dess syfte.

Vidare ska en högskola enligt samma bestämmelse informera om resultaten från kursvärderingarna och om eventuella beslut om åtgärder som dessa föranleder. Företrädare för SKH har uppgett att det är upp till respektive lärare att informera om resultaten. Det är för UKÄ oklart i vilken utsträckning och på vilket sätt återkoppling av resultaten i själva verket sker vid SKH. UKÄ kan vidare konstatera att det förekommer att kursvärderingar görs terminsvis. Av 1 kap. 14 § högskoleförordningen framgår att högskolan ska anordna en kursvärdering efter varje kurs. UKÄ konstaterar vidare att studentkårerna vid OHS och DOCH har framfört att det förekommer att kursvärderingarna inte har så mycket med kursen att göra utan mer om studenternas insatser.

Sammanfattningsvis finner UKÄ att granskningen visar att det finns brister vad gäller att uppfylla det som anges i 1 kap. 14 § högskoleförordningen om att det ska göras kursvärderingar efter varje kurs, att det ska göras sammanställningar av dessa, att återkoppling ska ske av de åtgärder som föranleds med anledning av kursvärderingarna samt att sammanställningarna ska finnas tillgängliga för studenterna. UKÄ konstaterar att flera av dessa brister fanns redan vid HSV:s tidigare granskningar av Danshögskolan, Operahögskolan och Dramatiska institutet. UKÄ ser dock positivt på att SKH har inlett ett utvecklingsarbete vad gäller kursvärderingar. UKÄ förutsätter att SKH i detta arbete vidtar åtgärder för att säkerställa att högskoleförordningen följs i framtiden.

---

¹ Tillsynsbesöken vid Dramatiska institutet, Danshögskolan, och Operahögskolan ägde rum den 23-24 april 2008, den 22-23 maj 2008 respektive den 23-24 maj 2011.

Information om och dokumentation av bisysslor

SKH har information om anställdas bisysslor som är vägledande, det framgår bland annat vilka bisysslor som normalt är tillåtna och sådana som inte är det. Alla lärare, även de lärare som inte har någon bisyssla, ska varje år redogöra för detta. Därmed har högskolan ett system som gör det möjligt att kontrollera att lärarna verkligen informerar om sina eventuella bisysslor. UKÄ har inget att anmärka på hur SKH dokumenterar lärarnas bisysslor.

Universitetskanslersämbetets frågor

UKÄ har ställt följande frågor till SKH om information och dokumentation av bisysslor:

- Hur informerar högskolan lärarna om bisysslor enligt 4 kap. 14 § högskoleförordningen?
- En lärare är skyldig att informera högskolan om bisysslor som anknyter till anställningens ämnesområde. Vilka åtgärder vidtar högskolan för att få underrättelse från lärarna om sådana bisysslor?
- Högskolan ska dokumentera lärarnas information som ska hållas ordnad så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor som varje lärare har. Var god bifoga högskolans senaste dokumentation.

Högskolans svar

SKH har svarat bland annat följande.

Samtliga nyanställda får introduktionsmaterial och information om högskolans policy för bisysslor under en introduktionsdag. Högskolans policy framgår av dokumentet *Policy om bisysslor – För anställda vid Stockholms konstnärliga högskola*. Alla medarbetare har ett ansvar att på förfrågan anmäla bisysslor på förfrågan. Samtliga chefer ombeds varje år att samla in en redovisning av sina medarbetares bisysslor.

SKH har bifogat dokumentet *Policy om bisysslor – För anställda vid Stockholms konstnärliga högskola* och en blankett för bisysslor samt en förteckning med uppgift om vilka anställda som har bisysslor och vilka dessa bisysslor är.

Vid tillsynsbesöket

Företrädare för institutionen för film och media uppgav vid tillsynsbesöket bland annat följande. Varje chef skickar ut en påminnelse till de som inte har lämnat in information om eventuella bisysslor. Information om personalens bisysslor hålls ordnad i en pärm på institutionen.

Företrädare för institutionen för cirkus uppgav bland annat följande. En förteckning över de anställdas bisysslor förvaras i en pärm hos prefekten. Informationen finns även digitalt.

Universitetskanslersämbetets bedömning

En högskola ska på lämpligt sätt informera sina lärare om vilka bisysslor eller slag av bisysslor som inte är förenliga med 3 kap. 7 § högskolelagen. UKÄ konstaterar att SKH har skriftlig information om de anställdas bisysslor, detta anges i högskolans dokument *Policy om bisysslor – För anställda vid Stockholms konstnärliga högskola*. Informationen är vägledande, bland annat genom att där framgår vilka bisysslor som normalt är tillåtna och vilka som kan vara otillåtna. Vidare får de som nyanställs information om bisysslor genom introduktionsmaterial och vid en introduktionsutbildning.

En lärare är enligt 4 kap. 15 § högskoleförordningen skyldig att informera högskolan om de bisysslor som han eller hon har och som har anknytning till anställningens ämnesområde. Detta sker genom att de ansvariga cheferna samlar in redovisning från lärarna samt vid behov påminner om att redovisning ska ske. Alla lärare vid SKH, det vill säga även de lärare som inte har någon bisyssla, ska varje år redogöra för sina bisysslor. UKÄ konstaterar att SKH genom dessa åtgärder möjliggör att ha kontroll över att lärarna verkligen informerar om de har några eventuella bisysslor eller inte.

Enligt 4 kap. 15 § högskoleförordningen ska en högskola dokumentera information om lärarnas bisysslor. Dokumentationen ska hållas ordnad så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor som varje lärare har. SKH har uppgett att informationen hålls samlad i pärmar på institutionerna samt att den i vissa fall även finns att tillgå digitalt. UKÄ har, utifrån högskolans redogörelse och det underlag som bifogats om dokumentationen, inget att anmärka på hur SKH dokumenterar lärarnas bisysslor.

Språket i utbildnings- och kursplaner samt examinationsformer i kursplaner

Samtliga granskade kurs- och utbildningsplaner är på svenska. I åtta av de granskade kursplanerna angavs att examinationsformerna vid omprov bestäms av examinatorn eller i samråd med examinatorn. UKÄ anser att högskoleförordningens krav på att formerna för att bedöma studenternas prestationer ska anges i kursplaner även omfattar omprov. Om ett omprov examineras på ett sätt som avviker från den ursprungliga examinationsformen ska detta anges i kursplanen. UKÄ utgår från att SKH säkerställer detta.

Universitetskanslersämbetets fråga

UKÄ har ställt följande fråga till SKH om språket i kurs- och utbildningsplaner:

- Är alla kurs- och utbildningsplaner skrivna på svenska?

UKÄ har för att kunna ta stickprov även bitt högskolan att bifoga en lista över samtliga kurs och utbildningsprogram som genomfördes under höstterminen 2015.

Högskolans svar

SKH har svarat att samtliga utbildnings- och kursplaner är skrivna på svenska.

SKH har bifogat de listor över de utbildningsprogram och kurser som genomfördes under höstterminen 2015.

Operahögskolans studentkårs svar

Operahögskolans studentkår har svarat att samtliga utbildnings- och kursplaner är skrivna på svenska.

Universitetskanslersämbetets bedömning

UKÄ begärde inför besöket att få tillgång till 20 slumpmässigt utvalda utbildningsplaner och 20 slumpmässigt utvalda kursplaner från de listor som UKÄ har efterfrågat. SKH har lämnat in begärda handlingar.

Språket i kurs- och utbildningsplaner

Bestämmelser i kurs- och utbildningsplaner anses vara föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, det vill säga regler som är generellt tillämpbara och bindande för såväl universitet och högskolor som för studenter. Det är en grundläggande princip att föreskrifter som är utfärdade av en svensk myndighet ska vara på svenska, vilket framgår av 10 § språklagen. Kurs- och utbildningsplaner måste därför vara skrivna på svenska. Enligt UKÄ innebär det att inte bara innehållet i planerna utan även namnet på programmen och kurserna måste vara på svenska. Detta utesluter dock inte att innehållet eller namnet kan översättas till engelska eller till något annat språk.

UKÄ konstaterar att namnen och innehållet i samtliga granskade kurs- och utbildningsplaner är på svenska. SKH uppfyller således det krav som följer av 10 § språklagen.

Examinationsformer i kursplaner

Enligt 6 kap. 15 § högskoleförordningen ska formerna för att bedöma studenternas prestationer anges i en kursplan. Syftet med detta är att informera studenterna om hur kursen examineras. Föreskrifterna i kursplaner om examinationsform är också grunden för examinatorns myndighetsutövning, när han eller hon fattar beslut om betyg för en student. Mot denna bakgrund är det viktigt att examinationsformen i kursplanen är tydlig.

UKÄ har granskat examinationsformerna i de 20 begärda kursplanerna och konstaterar att i fem kursplaner anges att ”Formerna för omexamination bestäms av examinator” och i tre kursplaner anges att ”Formerna för omexamination bestäms i samråd med examinator”. UKÄ anser att kravet på att formerna för att bedöma studenternas prestationer ska anges i kursplan även omfattar omprov (omexaminationer). Om ett omprov examineras på ett sätt som avviker från den ursprungliga examinationsformen ska detta anges i kursplanen. UKÄ utgår från att SKH säkerställer att dessa åtta kursplaner utformas i enlighet med ämbetets påpekande.

Hantering av överklaganden

UKÄ konstaterar att flera formuleringar i mallarna för överklagandehänvisningar bör ses över. Vidare ser UKÄ allvarligt på att fem överklagade ärenden överlämnats till ÖNH först 16 månader efter att överklagandena inkom till SKH. UKÄ kommer att följa upp dessa ärenden.

Universitetskanslersämbetets fråga

UKÄ har ställt följande fråga till SKH om överklagande:

- Har högskolan riktlinjer för hur överklaganden ska hanteras? Om så är fallet, var vänlig bifoga dessa.

UKÄ har bitt SKH att bifoga de överklagandehänvisningar som förekommer vid högskolan. För att kunna ta stickprov på överklaganden har UKÄ även bitt högskolan att bifoga en lista över samtliga överklaganden som har kommit in till högskolan från och med den 30 juni 2014 till och med den 31 december 2015.

Högskolans svar

SKH har svarat bland annat följande.

I dokumentet *Överklaganden* anges högskolans riktlinjer gällande överklaganden av personalärenden. Det finns inga fastställda riktlinjer för studentärenden. Högskolan utgår i stället från de anvisningar som beskrivs på Överklagandenämnden för högskolans (ÖNH) webbplats.

SKH har bifogat fyra olika överklagandehänvisningar – två som används vid studentärenden vid StDH respektive DOCH, en text på engelska som används vid studentärenden samt en överklagandehänvisning som förekommer i anställningsärenden.

Högskolan har också bifogat en lista över samtliga överklaganden som kommit in till högskolan under perioden den 30 juni 2014 till och med den 31 december 2015.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Vid tillsynsbesöket

Företrädare för institutionen för film och media uppgav vid tillsynsbesöket bland annat följande. Institutionen skickar de ärenden där högskolans beslut inte har ändrats genom omprövning till ÖNH. Högskolan har ändrat sina rutiner vid antagningsprocessen till följd av att ÖNH undanröjde ett beslut om behörighet som SKH hade fattat.

Företrädare för institutionen för cirkus uppgav bland annat följande. Under de två senaste åren har institutionen haft två ärenden som har överklagats och ett ärende

rörde behörighet. Ärendena överlämnades till ÖNH inom fyra-fem dagar. Om det kommer in ett överklagande görs en omprövning. Vidhåller högskolan sitt avslag kopieras alla handlingar och ärendet skickas till ÖNH.

Vid besöket på SKH tog UKÄ även stickprov på 16 beslut som högskolan fattat i olika studentärenden varav fem var avslagsbeslut.

Överklagandehänvisningar

Av förvaltningslagen framgår att myndigheter är skyldiga att underrätta parten om hur beslut överklagas om beslutet går parten emot och kan överklagas. Myndigheter måste således lämna en överklagandehänvisning. Överklagandehänvisningen måste överensstämma med vad som föreskrivs i förvaltningslagen om hur ett beslut överklagas, till exempel tiden för överklagandet och klagoskrivelsens adressat. Av överklagandehänvisningen bör det också framgå att överklagandet ska vara ställt till den instans som ska pröva överklagandet. Anges överinstansen som skrivelsens adressat klargörs att det är fråga om ett överklagande och inte en önskan om att beslutsmyndigheten själv ska ompröva sitt beslut. Det är säkrast att lämna en skriftlig hänvisning till ett skriftligt beslut. Man undviker då den risk för rättsförluster som uppkommer genom att muntliga besked lättare kan missuppfattas eller förbises.² I högskoleförordningen finns regler om vilka beslut av en högskola som får överklagas till ÖNH.

UKÄ har granskat de mallar för överklagandehänvisningar som SKH har gett in till ämbetet och de överklagandehänvisningar som ämbetet tog stickprov på vid besöket. I mallen för överklagandehänvisning för studentärenden vid StDH samt i de överklagandehänvisningar som fanns i ärendena anges att ”Stockholms dramatiska högskola måste ha ditt överklagande inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet, annars kan inte överklagandet prövas”. Enligt UKÄ:s mening är högskolans överklagandehänvisning missvisande eftersom formuleringen kan uppfattas som att för sent inkomna överklaganden aldrig kan prövas. I förvaltningslagen anges att ett överklagande ska avvisas om det kommer in för sent. Det finns dock två angivna undantag som anger när för sent inkomna överklaganden inte ska avvisas.

I den överklagandehänvisningen på engelska som används vid studentärenden framgår att överklagandet ska skickas till ”Överklagandenämnden för högskolan, Dans och Cirkushögskolan vid Stockholms konstnärliga högskola” följt av adressen till SKH. Enligt UKÄ:s mening kan denna formulering felaktigt ge intryck av att ÖNH är en del av SKH.

Av överklagandehänvisningen för beslut om anställning framgår det inte till vilken instans överklagandet ska vara ställt eller vilken instans som kommer att pröva överklagandet. UKÄ har i sin rapport *Högskolans regler i praktiken – erfarenheter från Högskoleverkets tillsynsbesök 1998–2012* framhållit att ÖNH är en myndighet som är fristående från högskolorna och att det är viktigt att lämna korrekt information, så att studenterna vet vilken instans som överprövar ärendet³. Vidare klargör det faktum att överklagandet är ställt till ÖNH att det rör sig om ett överklagande och inte om en begäran om omprövning av beslutsmyndigheten. UKÄ förutsätter att SKH ser över mallarna för överklagandehänvisningar och säkerställer att de följer förvaltningslagens bestämmelser.

---

² Se Hellners och Malmqvist, *Förvaltningslagen med kommentarer*, 3 uppl., 2010, s. 258 och 264.

³ *Högskolans regler i praktiken – erfarenheter från Högskoleverkets tillsynsbesök 1998–2012*, rapport 2014:16, s 38)

Handläggningstider

Beträffande tiden för överlämnande av ett överklagande har Justitieombudsmannen (JO) uttalat att tiden i normalfallet inte bör överstiga en vecka när en omprövning inte företas. JO har vidare uttalat att den omständigheten att beslutsmyndigheten finner det lämpligt att bifoga ett eget yttrande över överklagandet inte får medföra att tiden utsträcks med mer än några dagar.⁴ Även Justitiekanslern (JK) har uttalat sig i frågan och anser att om yttrandet inte kan upprättas utan dröjsmål måste ärendet överlämnas till överklagandeinstansen. En annan ordning skulle ju innebära att det lagts i beslutsmyndighetens hand att avgöra när överklagandemyndigheten ska få del av överklagandet, något som JK inte ansåg godtagbart av rättssäkerhetsskäl.⁵

UKÄ har granskat handläggningstiden för överlämnande av överklagade ärenden till ÖNH. Utgångspunkten har varit de 25 överklagade ärenden som finns med på den lista som SKH har fogat till sitt svar varav sju ärenden var överklaganden som högskolan inte hade ändrat vid omprövning. Handläggningstiden har beräknats från ankomstdagen till den av högskolan uppgivna expedieringsdagen.

UKÄ:s granskning visar att tiden för överlämnande av två av de överklagade antagningsärendena till ÖNH var sju respektive åtta dagar inklusive lördagar, söndagar och helgdagar. Vidare visar granskningen att fem av överklagandena inte hade överlämnats till ÖNH trots att överklagandena inkom i maj 2015. Enligt uppgift från ÖNH inkom dessa överklaganden till nämnden först i september 2016. Att överklaganden av beslut hanteras korrekt är av mycket stor betydelse för enskildas rättssäkerhet. Högskolan har en skyldighet att utan dröjsmål överlämna beslut som överklagas till överinstansen. UKÄ ser allvarligt på att fem överklagade ärenden överlämnats till ÖNH först 16 månader efter att överklagandena inkom till SKH. UKÄ förutsätter att SKH omgående vidtar de åtgärder som behövs för att förhindra att det upprepas. UKÄ kommer att följa upp dessa ärenden.

Upplysningsvis kan nämnas att hanteringen av överklaganden har behandlats i rapporten *Högskolornas handläggning av överklaganden* (Högskoleverkets rapportserie 2006:51 R). Rapporten finns tillgänglig på www.uka.se.

---

⁴ Se JO:s ämbetsberättelse 1998/99 s. 443 och 2003/04 s.179.

⁵ Se JK:s beslut 1999-12-20, dnr 1499-98-21.

Studentrepresentation

UKÄ ser positivt på att högskolan har dokumenterat i vilka organ det ska ingå studentrepresentanter vid DOCH.

Universitetskanslersämbetets frågor

UKÄ har ställt följande frågor till SKH om studentrepresentation:

- Har högskolan och studentkåren kommit överens om vilka organ som studenterna ska vara representerade i? Om en överenskommelse finns, var vänlig bifoga den. Redovisa de rutiner och eventuella riktlinjer som finns för att utse studentrepresentanter vid högskolan.
- Var vänlig redogör för de organ där studenterna inte är representerade och anledningen till detta.

Högskolans svar

SKH har svarat bland annat följande.

SKH har en högskoleövergripande överenskommelse med kårrådet (samlingsorganet för de tre studentkårer som finns vid SKH) om vilka organ som studenterna ska vara representerade vid. På lokal nivå saknas skriftliga överenskommelser om representation med kårerna. I högskolans arbetsordning lyfts bestämmelsen 2 kap. 7 § högskolelagen fram som rör studenternas rätt att vara representerade när beredning sker eller beslut fattas som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation.

Studenterna utser själva representanter till högskolans permanenta organ. När nya organ bildas tillfrågas antingen kårrådet (för högskoleövergripande organ) eller studentkåren (för lokala organ) om att utse studentrepresentanter.

Studenterna har valt att inte vara representerade i vissa organ såsom vid föredragningar av rektorn, dekaner, förvaltningens och forskningens ledningsgrupp. Detta uppges vara på grund av tidsbrist och brist på representanter. Vidare deltar studentrepresentanterna endast under den första timmen av ledningsgruppsmötet vid högskolan enligt en överenskommelse som fattades den 2 september 2015.

SKH har bifogat dokumentet *Avtal mellan Stockholms konstnärliga högskola och Kårrådet* som är undertecknat den 27 februari 2014 och en förteckning över de studentrepresentanter som finns vid de lokala organen vid DOCH.

Vid tillsynsbesöket

Vid tillsynsbesöket uppgav företrädare för högskolan att det är ett problem att få så många studentrepresentanter som behövs. Studenterna får alltid minnesanteckningar från ledningsgruppsmötena. Vid institutionen för cirkus framkom att studentrepresentation fungerar bra och att det där inte har varit något problem att få tillräckligt många studentrepresentanter.

Operahögskolans studentkårs svar

Operahögskolans studentkår har i sitt svar till UKÄ anfört bland annat följande. Studenterna finns representerade vid alla viktiga organ vid OHS och de gemensamma organ som är nödvändiga vid SKH. Såvitt kåren känner till finns det bara en muntlig överenskommelse om att studenterna ska vara representerade vid alla betydande organ. Studentrepresentanterna i de olika organen utses på studentkårens årsmöte i början av året. Det finns inga betydande organ där studenterna inte är representerade.

Studentkårernas synpunkter

Vid besöket träffade UKÄ representanter från samtliga studentkårer vid högskolan. UKÄ fick då bland annat information om att det är svårt att hinna med att vara studentrepresentant när studenterna har så mycket schemalagd utbildning. Många lärare är lyhörda för att dessa uppdrag tar tid i anspråk, men studenterna tycker att det skulle underlätta om två-tre studenter kunde dela på ett uppdrag. De har dock inte fått så stort gehör för detta önskemål. De tycker att det är bra att de frågor som berör studenterna tas upp på den första timmen av SKH:s ledningsgruppsmöten, men att det kunde vara tydligare hur högskolan har gjort bedömningen av om en fråga är relevant för studenterna. Vidare är det svårt för internationella studenter att kunna vara studentrepresentanter när alla möten och handlingar är på svenska. De har upplevt ett motstånd från högskolan när de har försökt hitta lösningar på detta problem. Vidare har det förekommit att inte har funnits någon studentrepresentant när beslut har fattats vid frågor som rör studenterna vid OHS. Som ett exempel fanns det ingen studentrepresentation när det beslutades att ta bort de utvecklingssamtal som tidigare hölls varje termin vid OHS.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Förarbetsuttalanden

I propositionen *Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan* (prop. 1999/2000:28, s. 28 - 29) anför regeringen att även frågor om t.ex. budget, resurser och administration är av stor betydelse för utbildningen och studenternas situation. Vissa frågor kan dock ur studentsynpunkt vara mindre viktiga. Enligt uttalandet i propositionen bör högskolan och studentkåren tillsammans komma överens om vilka organ som studenterna ska vara representerade i.

Enligt regeringens proposition *En akademi i tiden – ökad frihet för universitet och högskolor* (prop. 2009/10:149, s. 39) ska rätten till representation gälla alla beslut och all beredning som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation, och inte bara vid sådant beslutsfattande som omfattas av kravet på vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Enligt regeringens mening kommer varje universitet och högskola att behöva fatta beslut som innebär att en tydlig intern organisation och arbetsfördelning skapas när det inte längre i lag och förordning föreskrivs hur den interna organisationen ska se ut utöver vad som gäller för styrelse och rektor. Tydligheten i beslutsstrukturen bör därför inte minska. Vidare betonar regeringen att det bör vara naturligt för ett lärosäte att inte låta rätten till deltagande i en grupp vara avhängig av vilka frågor som behandlas i gruppen vid olika tillfällen.

Granskningen

UKÄ konstaterar inledningsvis att det av högskolans och Operahögskolans studentkårs svar framgår att det finns ett fungerande samarbete på central nivå. Det finns också ett avtal mellan högskolan och det samordnade organet för de tre studentkårerna om hur samarbetet ska ske.

Av den information som UKÄ har fått vid besöket av företrädare för SKH och studentkårerna verkar studentrepresentationen fungera tillfredsställande inom högskolan. UKÄ tycker att det är positivt att det finns en förteckning över de studentrepresentanter som finns vid de lokala organen vid DOCH. Denna öppenhet och tydlighet skapar goda förutsättningar för en väl fungerande dialog mellan högskolan och studenterna i frågor som har betydelse för utbildningen och studenternas situation vid dessa institutioner.

Uppdragsutbildning

UKÄ förutsätter att SKH snarast fastställer riktlinjer om uppdragsutbildning i enlighet med UHR:s föreskrifter om uppdragsutbildning.

Universitetskanslersämbetets frågor

UKÄ har ställt följande frågor till SKH om uppdragsutbildning:

- Anordnar högskolan i något eller några fall uppdragsutbildning som omfattar mer än 60 högskolepoäng?
- Vilka rutiner tillämpar högskolan för att säkerställa att UKÄ underrättas skriftligen om sådan uppdragsutbildning?
- Har högskolan fastställt några riktlinjer?

Högskolans svar

SKH har svarat bland annat följande.

SKH har hittills inte anordnat någon uppdragsutbildning som omfattar mer än 60 högskolepoäng. Vid StDH har dock, till skillnad från vid DOCH och OHS, viss uppdragsutbildning anordnats de senaste åren. Vid SKH finns StDH:s riktlinjer som beslutades år 2012 och av dessa framgår att UKÄ ska underrättas skriftligen om uppdragsutbildning som omfattar mer än 60 högskolepoäng. Omfattningen av uppdragsutbildning ser ut att öka vid DOCH. Det planeras att fastställa riktlinjer för uppdragsutbildning som ska gälla för hela SKH.

SKH har bifogat dokumentet *Riktlinjer för handläggning av uppdragsutbildning vid StDH*.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Uppdragsutbildning regleras i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor och i Universitets- och högskolerådets (UHR) föreskrifter om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor.

Enligt förordningen ska UKÄ underrättas skriftligen när en högskola anordnar uppdragsutbildning som omfattar studier motsvarande mer än 60 högskolepoäng. I UHR:s föreskrifter anges att högskolans underrättelse ska lämnas när det skriftliga avtalet är undertecknat av parterna och att en kopia av avtalet ska bifogas högskolans underrättelse. Vidare anges att en högskola ska fastställa riktlinjer för sin uppdragsutbildning.

UKÄ konstaterar att SKH hittills inte har anordnat någon uppdragsutbildning som omfattar studier motsvarande mer än 60 högskolepoäng och att högskolan därför inte har haft anledning att underrätta UKÄ.

Vid granskningen har det dock framkommit att SKH inte har några gällande riktlinjer för sin uppdragsutbildning, vilket är ett krav enligt UHR:s föreskrifter. SKH har

uppgett att man planerar att fastställa sådana riktlinjer och UKÄ förutsätter att detta sker snarast.

Bestämmelser

Här anges de bestämmelser som är aktuella för respektive granskad fråga. Förvaltningslagens och myndighetsförordningens regler som gäller generellt anges dock endast i inledningen.

Förvaltningslagen (1986:223), FL

Myndigheternas serviceskyldighet

4 § Varje myndighet ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Hjälp ska lämnas i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet.

Frågor från enskilda ska besvaras så snart som möjligt.

Om någon enskild av misstag vänder sig till fel myndighet, bör myndigheten hjälpa honom till rätta.

Allmänna krav på handläggningen av ärenden

7 § Varje ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Vid handläggningen ska myndigheten beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs. Myndigheten ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Även på andra sätt ska myndigheten underlätta för den enskilde att ha med den att göra.

Motivering av beslut

20 § Ett beslut varigenom en myndighet avgör ett ärende ska innehålla de skäl som har bestämt utgången, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild. Skälen får dock utelämnas helt eller delvis

1. om beslutet inte går någon part emot eller om det av någon annan anledning är uppenbart obehövt att upplysa om skälen,
2. om beslutet rör tjänstetillsättning, antagning för frivillig utbildning, betygssättning, tilldelning av forskningsbidrag eller något jämförbart,
3. om det är nödvändigt med hänsyn till rikets säkerhet, skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden eller något jämförbart förhållande,
4. om ärendet är så brådskande att det inte finns tid att utforma skälen, eller
5. om ärendet gäller meddelande av föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen och det inte är fråga om prövning i högre instans efter överklagande.

Har skälen utelämnats, bör myndigheten på begäran av den som är part om möjligt upplysa honom eller henne om dem i efterhand.

Myndighetsförordningen (2007:515)

Myndighetens beslut

21 § För varje beslut i ett ärende ska det upprättas en handling som visar

1. dagen för beslutet,
2. beslutets innehåll,
3. vem som har fattat beslutet,
4. vem som har varit föredragande, och
5. vem som har varit med vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Kursvärderingar

1 kap. 14 § högskoleförordningen (1993:100), HF Högskolan ska ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan. Högskolan ska sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultatet och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultatet ska hållas tillgängligt för studenterna.

Språket i utbildnings- och kursplaner samt examinationsformer i kursplaner

10 § språklagen (2009:600) Språket i domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra organ som fullgör uppgifter i offentlig verksamhet är svenska. I annan lag finns särskilda bestämmelser om rätt att använda nationella minoritetsspråk och annat nordiskt språk. När det gäller skyldigheten för domstolar och förvaltningsmyndigheter att anlita tolk och att översätta handlingar finns det särskilda bestämmelser.

6 kap. 14 § HF För en kurs ska det finnas en kursplan.

6 kap. 15 § HF I kursplanen ska följande anges: kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs.

Information om och dokumentation av bisysslor

3 kap. 7 högskolelagen (1992:1434) HL En lärare vid en högskola får vid sidan av sin anställning som lärare ha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som avser forskning eller utvecklingsarbete inom anställningen ämnesområde, om läraren därigenom inte skadar allmänhetens förtroende för högskolan. En sådan bisyssla ska hållas klart åtskild från lärarens arbete inom ramen för anställningen.

4 kap. 14 § HF En högskola ska på lämpligt sätt informera sina lärare om vilka bisysslor eller slag av bisysslor som inte är förenliga med 3 kap. 7 § högskolelagen. En högskola ska ge sina lärare råd vid bedömningen av om en viss bisyssla är förenlig med den bestämmelsen. Om en lärare begär det, ska högskolan lämna skriftliga besked i en sådan fråga.

Av 7 a § lagen om offentlig anställning följer att en högskola på lämpligt sätt ska informera sina anställda om vilka slags förhållanden som kan göra en bisyssla otillåten enligt 7 § lagen om offentlig anställning.

4 kap. 15 § HF En lärare är skyldig att hålla högskolan informerad om de bisysslor som han eller hon har som har anknytning till anställningens ämnesområde. Högskolan ska dokumentera informationen. Dokumentationen ska hållas ordnad så att det går att fortlöpande följa vilka bisysslor varje lärare har.

Hantering av överklaganden

Underrättelse om beslut

21 § FL En sökande, klagande eller annan part ska underrättas om innehållet i det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild. Parten behöver dock inte underrättas, om det är uppenbart obehövt.

Om beslutet går parten emot och kan överklagas, ska parten underrättas om hur han eller hon kan överklaga det. Parten ska då också underrättas om sådana avvikande meningar som avses i 19 § eller som har antecknats enligt särskilda bestämmelser.

Myndigheten bestämmer om underrättelsen ska ske muntligt, genom vanligt brev, genom delgivning eller på något annat sätt. Underrättelsen ska dock alltid ske skriftligt, om parten begär det.

Denna paragraf tillämpas också när någon annan som får överklaga beslutet begär att få ta del av det.

Överklagande

22 § FL Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot och beslutet kan överklagas.

Hur beslut överklagas

23 § FL Ett beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han eller hon begär.

Skrivelsen ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Den ska ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna och beslutet överklagas till en förvaltningsrätt eller kammarrätt, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

24 § FL Den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, ska myndigheten avvisa den, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

25 § FL Om skrivelsen inte avvisas enligt 24 §, ska den myndighet som har meddelat beslutet överlämnas skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som ska pröva överklagandet.

Överklagande av avvisningsbeslut

30 § FL Har en skrivelse med överklagande avvisats på grund av att den har kommit in för sent, får avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken.

Överklagande enligt högskoleförordningen

12 kap. 2 § HF Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas:

1. beslut om anställning vid en högskola, med undantag av anställning som doktorand,
2. beslut om att en sökande inte uppfyller kraven för behörighet för att bli antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren i fall som avses i 7 kap. 3 § andra meningen eller 28 § andra stycket,
3. beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet,
4. avslag på en students begäran om befrielse från ett obligatoriskt utbildningsmoment,
5. beslut att dra in resurser för en doktorands utbildning enligt 6 kap. 30 § och beslut att en doktorand inte ska få tillbaka resurserna enligt 6 kap. 31 §,
6. avslag på en students begäran att få examensbevis eller kursbevis, och
7. beslut att inte bevilja den som är antagen till utbildning på grundnivå och avancerad nivå anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Studentrepresentation

1 kap. 4 a § HL Studenterna ska ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna ska verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

2 kap. 7 § HL Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation.

1 kap. 7 § HF I studentkårsförordningen (2009:769) finns det bestämmelser om vem som utser representanter för studenterna. Förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. ska tillämpas också på de ledamöter i en högskolas styrelse som utses av studenterna.

2 kap. 14 § HF I 2 kap. 7 § högskolelagen (1992:1434) finns det en bestämmelse om studenternas rätt till representation när beslut fattas eller beredning sker.

Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en enda person, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen.

Om beslut ska fattas av en grupp av personer enligt 2 kap. 6 § andra stycket högskolelagen, dvs. där det finns krav på att majoriteten av personerna i gruppen har vetenskaplig eller konstnärlig kompetens, har studenterna rätt att vara representerade med minst tre ledamöter. Antalet studentrepresentanter i en sådan grupp får dock vara färre om det finns särskilda skäl med hänsyn till det totala antalet ledamöter i gruppen.

I övrigt beslutar en högskola själv om sådan rätt till representation för studenter som avses i 2 kap. 7 § högskolelagen.

7 § studentkårsförordningen (2009:769) En studentkår vid en högskola får utse och entlediga representanter för studenterna när de enligt 2 kap. 7 § högskolelagen har rätt att vara representerade. En studentkår vid en högskola får också utse och entlediga en representant för studenterna som ska ingå i en nomineringsgrupp enligt 2 kap. 7 b högskoleförordningen (1993.100).

Uppdragsutbildning

3 § Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRS 2013:11) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor Högskolans underrättelse enligt 4 § andra stycket förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor ska lämnas när det skriftliga avtalet är undertecknat av parterna. Till underrättelsen ska högskolan bifoga en kopia av avtalet.

4 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor Uppdragsutbildning får inte bedrivas på ett sådant sätt eller i en sådan omfattning att den får en negativ inverkan på den högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå som högskolan ska bedriva. När en högskola anordnar uppdragsutbildning som omfattar studier motsvarande mer än 60 högskolepoäng ska högskolan skriftligen underrätta Universitetskanslersämbetet om det.

Genomförande

UKÄ skickade den 8 april 2016 en remiss ställd till rektorn för SKH med frågor att besvara. Även Dans- och cirkushögskolans, Operahögskolans och Stockholms dramatiska högskolas studentkårer gavs möjlighet att lämna synpunkter på hur högskolan hanterar de områden som ämbetet ställt frågor om.

Den 28 april 2016 kom Operahögskolans studentkår in med svar på frågorna och den 2 maj 2016 kom högskolan in med svar på frågorna. För att underlätta UKÄ:s granskning inför tillsynsbesöket ombads SKH att ta fram vissa slumpvis utvalda handlingar inför besöket.

Tillsynsbesöket genomfördes den 24 maj 2016. Från UKÄ deltog verksjuristen och projektledaren Anna Sandström och verksjuristerna Jennie Åkesson Holst och Christoffer Svensson. Dessutom deltog i studiesyfte utredaren Carolina Källgren.

Vid ett inledande möte fick UKÄ:s medarbetare tillfälle att ställa kompletterande frågor utifrån SKH:s svar och få vissa kompletterande handlingar. Från högskolan närvarade chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Maria Wilenius och chefen för HR-avdelningen Sara Månsson.

UKÄ fick kompletterande upplysningar vid besöken vid två institutioner. Vid institutionen för film och media deltog prefekten Maria Hedman Hvitfeldt, chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Maria Wilenius, biträdande chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Anna Danielsson, handläggaren Sara Sigsjö, samordnaren Christina Edenås och handläggaren Ulf Söderström. Vid institutionen för cirkus deltog prefekten Walter Ferrero, chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Maria Wilenius, handläggarna Anna Karin Ståhle, Johanna Antonsson och Angelica Piñeros.

UKÄ:s medarbetare träffade företrädare för Operahögskolans, Dans- och cirkushögskolans och Stockholms dramatiska högskolas studentkårer. Samtal fördes om de frågor som UKÄ ställt till högskolan och frågor som kårerna tog upp.

Tillsynsbesöket avslutades med en återsamling. Förutom UKÄ:s medarbetare deltog högskoledirektören Eva Öqvist, chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Maria Wilenius, chefen för HR-avdelningen Sara Månsson, biträdande chefen för utbildningsadministrativa avdelningen Anna Danielsson, kvalitets- och utvecklingsansvarige Magnus Kirchhoff.

Resultatet av UKÄ:s granskning har sammanställts i denna rapport. UKÄ har remitterat ett utkast av rapporten till SKH och studentkårerna för att ge dem möjlighet att korrigera faktafel eller rätta till eventuella missförstånd från UKÄ:s sida.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapsnation. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

www.uka.se

